

Ese de trei ori în septimana: Mercuri-a, Vineri-a și Domineca, candu o cõla intrãga, candu numai diumetate, adãca dupa momentulu impregiariloru.

Prețulu de pronumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intrãgu	7 fl. a. v.
diumetate de anu	4 " " "
patrariu " "	2 " " "
pentru Romania și Stralinate:	
pe anu intrãgu	15 fl. v. a.
diumetate de anu	8 " " "
patrariu " "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dõl. corespundintã a-i nostri, si d'adrepțulu la Redactiune: Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin, unde suntã se adresã si corespundintile, ce privescu Redactiunea, administratiunea sãu speditiunea; cãte vor fi nefracate, nu se vor primi, cãrã cele anonime nu se vor publicã.

Pentru anuntã si alte comunicatiuni de interesu privatã — se raspunde cãte 7 p. de linie, repetitile se facu cu pretu scãdutu. Prețulu, timbrulu cãte 30 cr. pentru una datã, se antecãpa. Speditiunea: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 26 maju/7 juniu.

Ni vine sã credemu cã burs'a fuse mai bine informata de catu diuistic'a, candu ea nainte cu trei dile se puse, asiã dicãndu, pre picioru de resbelu, rumpendu cu sperãntiele despre rezultatu bunu de la conferinti'a de Paris.

Ce se respandise cã fama despre rezervele Austriei facute la primirea conferintiiei, s'a adevãritu deplinu. Diuariulu semioficialu francescu „Constitutiunulu“ n'are datina a dã lumei sciri cu prospete de a fi demintite. Elu afirmã cã Austria au cerutu ingagiaminte de la potãrile ce vor participã la conferintiã cumca nu se vor modificã grãntiele si nu se vor estinde teritãriele. Facendu ministãrulu de esterne alu Austriei contele Mensdorff aceste rezerve, adause cã cabinetulu imperatescu se invoiesce la conferintiã pentru a dã inca o proba de spiritulu de impacare.

„Monitoriulu“ afla cã rezervele vor ingreuiã deslegerea cestiuniloru. „Jour. d. Deb.“ merge mai departe, nu spãra rezultatu, justificã credintã ce avu cabinetulu italianu cã Austria nu va participã la conferintiã, Lumea se intrãba acũ: la ce vor ajutã conferintiile, dacã Austria se va tienã de rezervele facute?

D'in cuvintele „Monitoriulu“ cã rezervele Austriei vor intardiã deschiderea conferintiiei, sunt unii cari deducu la credintã diplomatiei francesce, cã dacã odãta pre Mensdorff lu vor avã la Paris, facendu-i imbiari de desdaunare teritorialã, se va invoi ca conferintiã sã se estinda in desbateri a supr'a celoru trei cestiuni.

D'in cele desvelite pana acum'a, cunãscemu pusetiunea ce va luã Austria in cele trei cestiuni ce amenintã pacea, si anume:

In cestiunea venetianã cabinetulu imperatescu de Viena dooresce ca conferintiã sã nu se amestece.

In cestiunea reformei confederatiunii nemțiesci, conferintiã va otarã numai dacã acãsta causã ar imbracã eventualminte caracteru european, altminte e curatu nemțiescã.

In catu pentru cestiunea principatãloru Schleswig si Holstein, Austria si-a spusu convingerea, recunoscendu competintã forulu confederatiunii, si vointã ce o vor manifestã reprezentantiele numiteloru principate.

Acestã compunã programulu politicu alu Austriei pentru causã numiteloru principate. Cabinetulu imperatescu si inceputã efẽptiunea acestui programu, cãci locutienintele Gablenz a si publicatu d'in Kiel in 5 juniu conchiamarea reprezentantiei principatulu Holstein, ce are a se intrunã in diu'a de 11 juniu, in orasiulu Itzehoe. — Acãsta procedurã castiga de nou Austriei popularitate in ochii liberaliloru Germaniei, si desclintu a locuitoriloru d'in principatele de cãrta, — inceptu a nu fi rare demonstratiunile de recunoscintã si simpatie pentru procedurã nouã.

Suntemu convinsi cã dacã Austria d'intru inceptu observã acãsta procedu-

ra, numitã cestiune n'ar fi potutu deveni europeanã, astadi inse pare cam tardu. Põte ni se va observã cu proverbiulu italianu cã „dupa fapta fie cine e bunu consiliaru,“ noi credemu inse cã evenimintele Europei justificã deplinu parerea cumca guvernele cari se basãza pre constitutiunismu, au consiliari bunu inca innainte de fapta. —

Ce are Prusia sã accepte de la statele secundarie nemțiesci, arãta cercustantã cã pana acũ tãte guvernele cari cerura de la diete votarea speselorã pentru scopuri militari, dietele votara parte cu unanimitate, parte cu majoritate absoluta de voturi.

Reproducemu d'in diuariulu oficialu „Wiener Zeitung“: „Iubite de Majlãth! Cu parere de reu am intãlesu, cã seceta si degerare intr'o parte mare a regatulu meu Ungaria au nimicitu prospectulu de secerisiu manosu.

Cunoscintã intemplerii acesteia m'a patrunsu cu atatu mai tare, cu catu acã parte a regatulu meu care prin tr'unu siru de ani rei, era mai vertosu prin secetã d'in 1863 a fostu adencu lovita, de nou se vede a fi espusa la o stare lipsita.

Deci astu de bine a ordonã, cã, sub presidiulu si conducerea taverniculu meu, neintãrduatã sã se forme o comisiune, ce dupa judecare precisã a tuturorã relatiuniloru ponderose vã avã sã se consfãtuescã despre modulu si formã, despre mijlocẽle de ajutoriu folositoriu precum si despre procurarea si folosirea loru.

Contezu la acẽca, cã intãervenirea regimulu meu in tãra, si mai vertosu la staturile si reprezentantii adunãti la dieta, va affã spriginire.

Asceptandu rezultatu doritu, asceptu totodata, cã Dta catu mai urgente mi vei asterne propunerile respektive.“

Viena, 6 iuniu 1866.

Franciscu Josefu, m. p.

Asemene prã in. biletu de manã a emisu prã gratiosu Maj. Sa si cãtra min. Beleredi, demandandu-i ca acestã se mijlocẽscã unu referatu despre starca semenaturiloru d'in unele parti a le Imperiulu, pre care va avã se-lu astãrna Maj. Sale.

Pesta 4 juniu 1866.

(Comisiunile dietale) se constituẽza mereu. Mai multe semne de activitate au doveditu pana acum'a membrii comisiunii pentru codificatiune. — Alaltã-eri Sambeta a impartesitu subcomisiunea d'9 membri elaboratulu seu in sedintiã plenariã a comisiunii. Acestã elaboratu de agende se va desbãte de intrãgã comisiune. Prin acestã se proiectãza ca comisiunea intrãgã sã se imparta in optu despartieminte sãu subcomisiuni, cari si voru impartã lucrãrile loru in urmatãriele:

I. Partea materialã a dreptulu civilu, legea impamentenirei, emigrare si colonisare.

II. Relatiunile de avicitate, regaliele, legea urbarialã, rescumperarea greutatiloru urbariale (roboteloru) si causele patroniale.

III. Dreptulu de venatu, de padure, de pescuitu, si politã ruralã.

IV. Partea formalã a dreptulu civilu, regularea jurieloru (bãkebirõsãgok), si a locuriloru autentice (loca credibilia) si procedurã civilã.

V. Partea formalã si materialã a dreptulu penalu, sistemã temniteloru.

VI. Dreptulu cambialu, legile comerciale si de comunicatiune, societãtile de asecuratiune.

VII. Dreptulu montanisticu.

VIII. Legea pressei, proprietãtea literãtiloru si a artistiloru fatia cu opurile loru.

De õra-ce stabilirea definitivã a relatiuniloru intre Ungaria si Transilvania e sustie-

nuta prin legile d'in 1848. art. VII dietei urmatãre, s'a alesu o comisiune de 40 membri cari sã facã proiectu de lege in privintã a acãstã. — Acũ si acãsta comisiune inca s'a constituitu.

Oradea-Mare cu finea lui maju 1866.

(Siedintiã literariã publicã d'in partea societãtei de lecturã a junimeii romane de la Academã si gimnasiulu de'n Oradea-Mare.)

Cu mandria deplina prindu pãnã in mana, si me sentiu ferice, candu potu insciintã onoratulu publicu cetitoriu, cã dorintã cãã ferbinte a junimeii active la societãtea de lecturã de aici dar si a altoru amici si binevoitori ai societãtei, de a tienã adẽca siedintiã publicã solemnã — multiamitã binevoitiei supãveghiatoriulu societãtei Rvrdsimulu D. canonicu Joane Papp, si bravulu conducãtoriu D. Justinu Popfiu: — a douã di de Rosalie sãrã la 7 õre se facũ realitate.

La scrierea acestoru orduri bucurã mi este cu atãta mai mare, cu catu mai splendidu fũ succesulu; si Oradea-Mare de multu nu vedidũ o societãte asiã stralucitã si numerosã d'in publiculu romanu, desfetandu-se in ascultarea unei atari productiuni. Salã seminarialu domestieu gr. c., unde se tienũ siedintiã — cu tãte cã e fãrte spatiõsã — nu potũ cuprinde pre toti õspetii acursi la acãsta solemnitate. Cu bucuriu anuntiu aci, cumca publiculu romanu, ce stã d'in intãligintã d'in locu si pregiuru in frunto cu Ilustritea sa episcopulu Josifu Papp-Szilãgyi, apoi unii civi, maestri si proprietari: fũ inmultitu prin unu numeru insemnatu d'in cele mai stralucite familie neromane d'in locu; era generõsele dõmne si domniõre precumu romane, asiã si neromane, pusera culme solenitãtei decorandu salã cu placutã lorã presintã.

Estmodu junimea insulfetã prin vederea unui publicu atatu de alesu si frumosu, cu energia procede la esecutãrea sengurateceloru bucati destinate pentru acãsta ocaziune. Tãte urmarã dupã programã publicã prin diurnale, si anume:

1) Corulu seminarialu intonã unu cãntecu saluatoriu. 2) Cuventulu de deschiderea siedintiiei de D. conducãtoriu, in care cu oratoriã rarã disãreza despre limba, cultura intãlesualã; vorbesce despre infintiãrea societãtei, despre progresulu desvoltatu de ea, si stagnatiunea ei dorerõsã, intre care impregiurari triste avã onõre a-i fi conducãtoriu — o misiune greã, ce cu bucuria o implinesce; anuntã on. publicu, cumca nu preste multu lu va suprinde societãtea cu unu almanacu, fiindu materiã gatã si degiã sub recensiu; in fine rãga indulgintã publiculu fatia cu incercãrile frãgede ale junimeii; — si siedintiã se dechiarã de deschisã. 3) Mersulu muntiloru se esecuta pre violina si flautu de Emericu Papp, jur. III. anu, Aveamu Berlogia, jur. I. anu, Joane Drãmariu jur. I. anu, Elia Trailã stud. de cl. VIII. Nicolau Oncu st. de cl. VII si seminaristii secundanti. 4) Elia Trailã declamã o poesia originalã: „cãtra o fica romanã.“ 5) Vasiliu Papp jur. III. anu, cetesce disertatiunea sa: „basã contielegerei.“ 6) M. Zigrea jur. I. anu, declamã: „versulu unui romanu“, poesia de A. Muresianu. 7) Canta corulu. 8) Se esecuta pe instrumente: „Romanã“ jocu socialu. 9) Paulu Fasã jur. III, declamã poesia: „Mõrtea lui Sincã“ de J. Popfiu. 10) Avramu Berlogiã cetesce disertatiunea sa: „despre scolele nãtionalã.“ 11) Roxã stud. de cl. VIII, declamã: „Jidovulu ratacitoriu.“ 12) Corulu. 13) Se esecuta pe instrumente: „o chora romanẽscã“ de sus amintitã. 14) Gulyã stud. VIII cl. declamã: „limbã romanẽscã“ de Sionu. 15) Nicolau Oncu cetesce disertatiunea sa: „Mõrtea lui Andreiu Muresianu e perderẽ nãtionalã.“ 16) Gr. Contiã, jur. I. an. declamã: „Ucigasiulu fara voia“ de Alesandrescu. 17) Corulu cantã. 18) „Mersulu lui Mihãiu eroulu“ se esecuta

pe instrumente. 19) Se rostescẽ cuventulu de inchiderea siedintiiei prin D. conducãtoriu, d'ia care asemene facandu estrasu scurtu, insemnã aice si cuvintele incepãtãrie, care sunã asiã: „Apoi nu e frumosu, Domniloru, nu e glãsiõsã a fi astadi romanu etc.“ *) si dupã desfasurãrea unei elocintie incantãtãrie, ce pareã a fi electrisatu ascultãtorii — in urnã multãmescẽ inaltiloru demnitãri, nobilitã publicã, generõseloru dõmne si domniõre, pentru zelulu si ardõrea, cu care acursera in numeru atatu de frumosu la acãsta serãtã literariã, rugãndu-i totodata sã reserve catva locu in animã lorã, unde ce asiedie suvenirea acesteii solẽmnitati momentõse — cu care siedintiã se dechiarã de inchisã. 20) In urnã acestã corulu seminarialu acompãniatu de musicã instrumentãla intonã in acordu sublimu cãcã strofele d'in admirabilulu si pomposulu resunetu „Descãptã-te romanã.“

La finea acestui cãntecu angorescu, Ilustritea sa episcopulu in numele publiculu, intrãgu de fatia si-esprime cãã mai deplina, indestulire; incurãgiãza pre scurtu junimea la progresu, dooresce apoi ca atãri productiuni sã se tienã catu mai desu, ascurãndu, cã totdeunã cu totii vor concure la atãri intrãprinderi salutarie.

Salã fũ arãngiãta cu multu gustu, plinã de flori si tapete; cuvintele nemõrtoriulu nostru A. Muresianu: „Unitã-ve in cugetu, unisã-voã sentiri“ straluciau d'in unu transparentu pomposu, si indemnau pre romani la infrãtore si concordia, cari medilõce numai ne potã duca la metã doritã.

Nu am lipsã dar nici nu potã sã le des scriu tãte in detãiu nesciindu adegã intrã bucatile esecutate cu cãã mai mare acurãtõtiã, nici a dã unciã sãu atãciã intãitãtate; tãte fura nãtionalã, tãte escelinte, tãte fãrte acomodate, tãte electrisãtãrie. Poesiile fura declamãte ou multa desteritate, gesticulatiunile vorbiau; disertatiunile asemenea concepute pre deplinu asceptãrei, fura cetite cu acurãtõtiã si tonisãro binemeritã. Musicã vocalã si instrumentãla inca nu remãscãã inderãtru.

La fic-care poesia, disertatiune, piessã, salã se ampleã de aplause entusiãstice, si buchete de flori sburau cãtrã tribuna d'in manutiele gratiõseloru dõmne si domniõre. Intrãgulu publicu fũ suprinu incantãtu si indestulitu preste asceptãre. La indepartãre potãi pre fatiã veri caruiã ceti impresiunea facutã asupãrãle, care impresiune nu in grabã se va sterge d'in animile multãmiaminte. . . . u . . . a.

Micarechiu (Mékérék) 3 juniu n. 1866.

Primindu noi scirea tristã cã Inalãtã Sa principelu Paulu Eszterházy de Galantha a repausatu in Domnulu in 21 maju s. n. Aducẽndu-ne a minte cã a fostu unulu dentre acci putieni domni de pamentu, cari se desinscãra prin iubire si bunãtãtea lorã pentru poporu, s'au trasu clopotele la santãã besericã, era in 2 juniu s. n. dupã ritulu nostru ortodossu s'a serbatu parastãsu pentru sufletulu repausatulu, fiindu adunatu multime de poporu la s. besericã, dreptu dovãda cã Romanulu prõcepu recunoscintã. Cu o inima bunã e mai putienu, dar memoriã remane. Fic-i tãranãã usiãrã!

Alessandru Roesinu parocu.

BUCOVINA 1 juniu 1866.**)

Pentru asta datã, vrendu a inregistrã in colõnele acestui stimãveru organu, acẽca ce ocupa in presentu mai cu sãma atãntiunea publicã si universalã, e — greu mi vine, a nu potã astadi nemica altã scrie, de catu eremiãdu — e, dicu, lipsã cãã mare si comunã a nutre-

*) Speru, cã la dorintã comunã, ambele cuventãri escelinte D. conducãtoriu nu va intralãsã a le dã publicitatei. Ref.

**) Multu stim. Domnu corespundintã ni a mai trimisũ o corespundintã cu datulu 31 maju. Noi inãe o primãramu numai candu trimiteãmu fãrã tub tipãriu, deci va aparẽ in venitoriu. Red.

mentului de tôte dilele la bietulu nostru poporu tieranu si parte si la celu cetatianu. Morburi tifose d'in caus'a acest'a, ba si morti de fôme, sunt cam dese ori, si pe di ce merge, se totu mai inmultiescu, audimu mai d'in tôte partile Bucovinei; intre Sirethiu inse si Nistru si in muntii apuseni ai tieriei e lips'a acest'a a paniei de dilele si mai mare si mai simtivera. Incidentulu acest'a — căci la noi in Bucovina asiă putemu sê-lu numimu — incidentulu digu, acest'a de totu tristu si mai nepomenitu la noi in acestu gradu, are — ce se n'ntielege de sine — si unu influosu fôrte daunaciosu in tôte referintiele par excellence sociale, cuprindindu in sine si moralulu, cum in genere, asiă si in speciele lui.

Starea materiala inse a poporului nostru se dara pana fôrte multu, căci indetoririle pentru sistinerea vietii, ajunsera degiă la o culme, de pe care mai că nu mai vedi alta, de catu — miseria si érași miseria: de-ôra-ce multe familie remasera d'in caus'a lipsei acestei straordinarie, cum am dice, „fora de casa, for de mésa.“

Cumca si in privint'a nationala are sê aduca miseria acest'a urmari nefavoravere, e inca de insemnatu, pentru că bunastarea materiala de pan' acum a poporului nostru trecu mare parte in mani straine, si — cum audimu, totu mai trece si acum, si va trece inca, pana la secerisulu viitoriu.

Ce e dreptu, diet'a nôstra si comitetulu nostru alu tieriei, ba — lasandu adeverului dreptulu seu — si consistoriulu gr. orientalu alu Bucovinei facura multu — pôte si totu — ce putara spre alinarea lipsei domnitore in tiera. Inse, căci cu acele mesure si mediloce, care se usitara d'in partile aceste-a, nu se potu reulu mai multu delatură, e dupa parerea nôstra, unica causa, că nu se pregati ajutorarea acest'a mai de tempuriu, de cu asta tômana adeca, pre candu si importulu graneloru d'in Roman'a éra libera, si grânele mai etinc. Pe atunce sê se fie cumperatu cerealie cu cele 750,000 fl. v. a. cari se imprumutara pentru tiera d'in fondulu relegiunariu gr. orientalu. S'ar fi fostu cumperatu o intreita cantitate de grâne, de cum fu acest'a, ce se potu cumperă acum in Martiu, Aprile si Maiu, fiindu că acum grânele ajunsera la nisce pretiuri, pentru noi. bucovinenii chiar fabuloșe (d. e. 14—16 fl. v. a. corectiulu de papusioiu).

Credu că s'ar fi facutu acum esperintia la noi, si inca de toti, că fôrte e necesariu sê se realizede catu mai eurentu cuventulu M. S. Imperatorulu de'n anulu 1851 diecemvre 31. otaritoriu, că*) fie-care beserica“ „sê-si stapanésca si aministredie sengura fondurile, institutule si averile sale.“ Acést'a nobila si generosa vóia a M. Sale de ar fi ajunsu a capetă corpu pana acum, si n'ar mai esiste depedint'a averei besericesci de atate predece contranaturale, fondulu relegiunariu alu Bucovinei ar fi fostu de unu deplinu si destulu de tempuriu ajutoriu nenorocitulu poporu, alu carui-a buni si strabuni parinti, ba si generatiunea de fatia, acestu fondu relegiunariu l'au creatu si multitu, ca „beserica“ gr. or. — societatea adeca a acestei beserice, sê se folosésca de'n elu in causele lui cele vitale.**)

Schwarzwasser (in Silesi'a) in 5. Iuniu 1866.

Onorate Domnule Redactoru! Eri mi veni a mana unu estrasu — scrisu in limb'a magiarésca — d'in protocolulu mortiloru de la unu preotu de religione gr. or. d'in cerculu de intregitate alu armatei Oradea-mare.

Editorulu estrasulu sêu scie bine limb'a magiarésca sêu estrasulu e scrisu pentru plata de altu individuu.

Desi estrasulu e scrisu in limb'a magiarésca, totusi se retrimite respectivulu Lelkész. — asiă s'au subserisu D. Sa — spre implinirea

rubricoloru preerise de inaltulu ministeriu. Daca e scrisu estrasulu de altu individuu? atunci D. Lelkész si a dôce ôra va fi indetoratu a plati scrietoriulu; era de e scrisu de insusi Lelkészu respectivu; atunci cum au potutu scrie magiarésce, de ce sê nu fie potutu scrie si romanesce.

De ar fi fostu scrisu estrasulu in limb'a romanesca si rubricile ordinate de inaltulu ministeriu umplute, nu se retrimetea spre umplerea acelor asi.

D. Lelkész pôte că au socotitu că de va fi scrisu estrasulu magiarésce, va fi primitu, inse s'au insielatu căci atari documinte de la oficiele bisericesci, se primescu in aceea limba, de care se folosesc biseric'a in oficiulu seu, numai se fie rubricile ordinate de inaltulu ministeriu umplute si corectu scrise.

Acést'a observatiunea se face ca se scie onoratuulu publicu cetitoriu. si acci-a caror'a li se cuvine a scî.

D. B.

Sê ingrigimu de averile nôstre.

Avemu de multu dorint'a a vorbi despre relatiunile economice a le Romaniei, unde, dorere, pana acum'a nu existe neci chiar una intreprindere mare cu firma romana. Dar sub titulu aretatulu mai sus, o face acest'a diuariulu „Romanulu“, noi reproducemu căci si-are interesu si pentru noi, nu numai ni se vor aretă relatiunile Romaniei, ci totodata si a le nôstre, ele sunt identice, căci in „ur'a pentru economia“ noi cu ei suntemu adeverati frati de o mama si de unu sange, precum nu mai convenimua sup'a altui punctu, decatu numai a sup'a celui-a de nationalitate. Deci recomandămu atentiunei cetitoriloru nostri articulu acest'a:

Am auditu pe multi si de multe ori mirandu-se de inlesnirea cu care strainii facu averi la noi nepotendu intielege cum d'in nimic'a ei seiu intr'unu scurtu timpu, sê castige capitale mari. Ne vine cu greu sê credemu, candu ni se spune că cutare comerciantu strainu care, acum cati-va ani abié avea cu ce se-si platésca chir'a magazinulu, astadi este proprietariulu unoru case maretie ca nisce palate.

Cu tôte acestea, asemene schimbări prodigiôse in averea strainiloru, cari muncescu in tier'a nôstra, sunt fôrte obicinuite; si nu sunt de locu rari strainii, cari in mic'a loru pravaltă in care abié potu sê se invertésca, seiu sê stringa indestui bani pentru a cumperă mai tardlu mosiele ce proprietariu ironiani nu seiu sê le pastreze.

Noi vedemu in asemene maretie efecte o minune, unu misteru si nu ne punemu de locu ostenele se aflămu cari sunt causele de unde deriva pentru strainu prospertitatea pe candu noi nu facemu de catu sê seadamu pe fia-care di cate o parte d'in averea nôstra; — nu ne silimu sê descoperimu poterea de care despanu strainii pentru ca d'in mai nemien sê creeze avutii, pe candu noi d'in midioceulu avutiei cademu in lipsa, in strimtorare. Sê le smulgemu dara odata acestu mare secretu, sê ridicămu perdéu'a dupa care se ascunde marele instrumentu de inavutire ce posedu strainii.

Ne asteptămu de secura sê vedemu vre o fee protectore vre o bagheta magica? Nu, unu singuru cuventu numai: economia. Éta marele misteriu, éta fôrta pe care se razema strainulu pentru a se ridică d'asupra nôstra, éta prodigiôsa potere, care face sê se adauga atatea nule la simpla unitate, sê se castige milioane cu unu singuru leu.

Marele Adam Smith pune economi'a mai pre susu de tôte, consideră pe omulu economu ca unu binefacatoriu alu societatii, ca creatoriulu unui atelieru publicu, care dă de lucru unui numeru mai multu sêu mai pučinu mare de producatori. Economi'a pentru densulu este fontan'a primitiva a avutiei nationale; si caus'a imediata a creșerii capitalulu nationale este economi'a éra nu industri'a. Industri'a, fara indoicla, dă materi'a de pusu in reserva, si fara dens'a capitalulu consumatu in intru, indata ce se produce, n'ar mai creșce. 1)

Si in adeveru, sê ne inchipuimu unu momentu pe omu lipsitu de ori ce prevedere, fara nici o prudintia, muncindu astadi numai pentru ca se-si satisfacă trebuintiele momentulu si silitu a incepe a doua di aceeași munca pentru satisfacerea totu acelor trebuintie si fara nici o ingrigire de a dou'a di. Ce ar ajunge omulu in asemene stari. Negresitu că

sôrtea lui ar fi d'in cele mai triste, positiunea lui d'in cele mai nesecure si ar perî lipsitu de provisiunile necesarii pentru timpurile de batinetic, de nepointia.

Omulu nu negasindu se înaveand se culéga neci unu capitalu, care sê le inlesnésca munca, ar traî si ar trece prin vietia si cei ce l'au precedatu si omenimea intru in asemeni conditiuni, n'ar fi mai inaintatu astadi, de cum a fostu la începutulu formari.

Astadi am fi totu atatu de despoiatu ca intoiulu omu, despre care ne vorbesce Scriptur'a; am ratacî prin ghimpii paduriloru pentru ca sê cautămu hran'a de tôte dilele si sê ne adapostimu de asprimile timpuriloru.

„Omulu, dupa cum obsérva d. Edmond About, se nasce fara nici unu banu. Elu desbarca golu in asta insula invirtitore, unde frigulu, caldur'a fômea si bôl'a sunt necontentitu in lupta cu sirmanulu seu corpu. Elu n'ar puté traî nici doue-spre-dicee ôre daca societatea omenésca, compusa de unu miliardu de individi de speti'a sa, nu ar puté se-i facea creditu. Asta mare asociatiune in sa, are bani; adeca unu capitalu realizatu sub mii de forme deosebite. Ea se sente legata printr'o strinsa solidaritate de acestu nou nascutu rosu si uritu, care tipa catu ii ia capulu; ea ii imprumuta lucrurile de care are trebuintia, cu sperantia camai tardiu elu va scî sê recunósca unu asemenea serviciu.“ 2)

Omulu dara, are datorii catra societate si nu le pôte indeplini de catu numai cu conditiunea de a urmă marea lege a prevederii care consta in „a muncî si a face economii.“

In tierie unde civilizatiunea este ajunsa la unu gradu inaintatu, unde educatiunea omulu este ingrigita si cultur'a intelectuale desvoltata, se gasescu multi cari dau societatii milioane pentru cati-va lei ce ei au costat'o. — Celu ce a inventatu masin'a de tipsutu, celu ce a gasitu aplicatiunea vaporei, celu ce a descoperitu poterea electricitatii a adusu societatii folose si inavutiri, de unu pretiu care nu se pôte formulă prin cifre.

In tierie in sa napoiate sêu in acelea in care n'a patrunsu de catu o aparinte de civilizatiune, sunt fôrte rari acei cari se gandescu a-si acitá datorii ce au catra societate, si cei mai multi moru insolubili. In asemeni conditiuni averile se imputienă, capitalulu social descreșce si societatea sufra de lipsa.

Aceste triste fenomene se producu in tier'a nôstra pentru că educatiunea nu ne este ingrigita si principiile de munca, de economia, de prevedere ne sunt necunoscute.

Singur'a munca pentru care suntemu formati in creșcerea nôstra si la care ne pregătimu pe bancile școlei, este „slujb'a“, singurul cereu de activitate spre care se indreptéza intielegint'a nôstra este: servitiulu publicu. Cerculu acest'a inso este restrinsu, locurle sunt numerate: cei mai multi nu se potu primi si sunt siliti a remané pe d'in afara se marésca numerulu clasei parasitorulu, cari traescu in aseptare fara sê aduca vre unu folosu societatii.

Gr. V.

Giula 3 juniu 1866.

In Nr. 33—496 alu „Concordie“ se publică o corespondintia trimisa d'in Julia, dar nesubserisa. Corespondintele, dupa ce se sileșce a micșorâ pre nisce ômeni de omenie, se întorce catra unu oficialu comitatensu (d'in cotulu Bichisiului) alu carui parinte e preotu de romanu, si dice că dôra pentru a se face placutu innaintea magiariloru, se lapeda de originea si nationalitatea sa, si-si bate jocu de ori ce scopu nationalu.

Fiindu că in comitatulu Bichisiulu afara de mine nu este altu oficialu comitatensu alu carui-a parinte sê fie preotu de romanu, sum silitu a crede că spresiunile nedrepte sunt finite a supr'a mea, deci mi ieu indrasnela a dechiară cumca pana ce corespondintele anonimu nu va documentă assertiunea sa, DSa remane unu atacatoriu cu nedreptulu, si scor-nitoriu.

Daca DSa crede că vorbesce adeveratu, lu rogu sê binevoicésca a-si subseric numele, ca sê lu potu receră pre calca legi a mi aretă documinte. Sum convinsu că nu acel'a e Romanulu celu mai bunu, care scie sê batjocorésca mai multu pre conationalii sei. Scornitoriloru anonime nu vreu sê mai respundu.

Demetriu Vasarihianu, m. p. ofic. cott.

2) Anestions d'Argent. L'Assurance (Introduction pag. XX.

Cele-a de cari Adunarea legislativa se ocupa acum'a, sunt de putienu interesu pentru tierii nostri. Corón'a aptivitatei acestei sesiuni va fi nesmintitu proieptulu de constituție, si proieptulu legi electorale. Celu d'antun lam publicatu intregu, éra d'in proieptulu legi electorali — care are sê tréca prin multe modificatiuni, deci — estragemu numai urmatoarele:

Art. 1. Alegerea deputatorulu este directa.
Art. 2. In fie-care județiu alu Romaniei vor fi trei colegie electorali.
Art. 4. Cate la 15,000 locuitori unu deputatu.

Art. 5. Alegatoriulu e fie-care în Romania, romanu nascutu sêu naturalisatu, in versta de 21 de ani, care platesce catra statu contributiune directa de veri ce natura.

Art. 9. Nu-su alegatori: a) persônele cu protectiuni straine; b) servitorii; c) interditi; d) falitiu nereabilitati; e) cei osinditi pentru crime sêu furtu.

Art. 11. Eligibilu e veri care nascutu romanu sêu impamentenitu (naturalisatiunea cea mare) de ani 25 impliniti, si platesce dare directa catra statu de veri ce natura. —

„Monitoriulu“ a publicatu program'a noulu ministeriu, ea contine:

Fara sê fie urmatu vre o diferentia de opiniune intre persônele cari, in numeru de diece, compuneau guvernulu provisoriu si ministeriulu de la 11 Februaru; in urm'a suirei pe tronu a Mariei Sale Prinepelulu Domnitoru, dupa o împreună constatiune si o intielegere urmata intre acele persône, Maria Sa a binevoitu a ne chiamă la ministeriu.

Guvernulu remanendu dara mai totu a cel'a, elu va lucră pentru a asecură drepturile nôstre si pentru a sustiné pe Alesulu nostru CAROLU I. Avemu deplina convingere că, pentru a ajunge la acestu tielu, natiunea intréga strinsu unita nu va crutiă nici unu sacrificiu.

In privirea trebiloru esteriori, cunóschemu pusetiunea intereselor nôstre; nu suntemu ostilii nimenui, si de aceea ne vom silf a intielegé relatiunile cele mai bune pe teremulu drepturiloru nôstre. Pe acestu teremu vom caută a capetă tóta sollicitudinea Inaltei Porti si a poteriloru garantii.

Desvoltarea si intarirea libertatiloru publice si a guvernulu constituționalu va fi obiectulu silintieloru nôstre celoru mai sincere, si sperămu că vom avé totu concursulu d-vôstre intru indeplinirea misiunii nôstre.

Presiedintele Consiliulu: Lascar Catargiu, Ioanu Bratianu, Ioanu Cantacuzinu, Petru Mavrogheni, Constantinu A. Rosetti, Ionu Ghica, Demetrie Sturza.

In nr. trecutulu pomeniramu că conferint'a de Paris intrunuta in caus'a Romaniei a tienutu siedintia in 4 juniu. Totu ce s'a stracuratu pana acă despre acést'a conferintia in publicu, e că Turcia a renoitu cunoscutulu protestu contra Domnitoriulu Carolu I, pretindindu a intervenî cu potere armata, dar nu priml invoire, mai alesu reprezentantele Rusiei i facu opusetiune mare, dandu a precepte că atunci va intervenî si Rusia. Siediti'a se inchieă fora de otarire.

Se afirma că Maj. Sa Imperatulu Austriei a primitu scrisorea Domnitoriulu Romaniei adusa de Demetriu Ghica, dar ministriulu de esterne d. Mensdorff priml pre d. Ghica numai ca privatu. — Lui Ionu Ghica inca i se va incredintă misiune diplomatica la cutare curte europeana, se presupune că la Petru-pole, ce de se va adeveri, deminte scirea latita de diarietele nentiesci cumca Inalt'a Sa ar avé de cugetă a trimite la Tiarulu pre bar. Meyenfisch, unula d'in cei trei nemti veniti cu principele.

Consulii fura la Maria Sa do curtenire, legaturele diplomatice cu cabinetulu Bucuresciloru vor avé de ocamdata caracteru oficiosu.

Vienna 7 juniu. (Bursa.) Direptiunea nefavoritorie ce-si luă burs'a in dilele trecute, o continua cu rapediune de inspaimentatu. Cur-surile urmatorie dovedescu acest'a: Imprumutele de statu cu 5% 48.50, 40; — metalecele cu 5% 53.50, 53.75; — Obligatiunile deszar-cinarii pamentulu, cele ungureno 61.75, — transilv. 59.50, 60. Ban. temes. 60.75, 61.50 bucovin. 60.— 60.50. Galbenulu 6.23, 6.25. Napoleondori 10.67, 10.69. Imperiali rus. 10.80, 10.85. Argintulu 131.50, 132.50.

*) Nu unulu, doi, si inca si de'n acest'a, ori sê nu scîi carele e mai mare de'n ei ori că cu durere sê fi necesitatu a crede, că sierbulu e stapenulu . . . Ref.

**) La pretensiunea intielegintei nôstre, ca si clerulu si mireni sê fie reprezentati in comitetulu amnistiatoriu alu fondulu relegiunariu, ca adeca acei ce pôrta sarcine pentru sustinerea besericeii vedivere, sê aiba si drepturi in afacerile ei, respunse Episcopulu — (ori profesorulu C. Popoviciu, nu scim) — intr'o epistola publica si aspra: nuve ameste — cati in lucruri, care nu satingu ve „mengen Sie sich nicht in Sachen, die nicht zu Ihnen gehören.“ Ce e dara si cine e Beserica? Ce e die-cesa? nu e ôre cum am disu mai sus, ori pôte ne-am insielatu? Ref.

1) A. Smith. Richesse des Nations Liv. II Ch. III.